

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Broj: 01-03-07-16-1- 557/11

Sarajevo, lipanj 2011. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sustav internih kontrola	6
4. Proračun	7
5. Financijska izvješća	8
6. Pregled rashoda proračuna.....	8
6.1. Tekući izdaci	8
6.2. Kapitalni izdaci	12
7. Bilanca stanja.....	12
8. Javne nabave	12
9. Korespondencija.....	14
III. PRIVITAK	15
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	15
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2010. godinu	
Bilanca stanja na dan 31.12.2010. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. prosinca 2010. godine u **Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija)

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno osigurati da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima usuglašene s odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom

1. Kao što je navedeno pod točkom 8. Izvješća, procedure javnih nabava nisu provedene u cijelosti sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte navedene u Temelju za mišljenje s rezervom, financijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2010. godine i rezultate poslovanja i izvršenja proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Temelju za mišljenje s rezervom.

Sarajevo, 27.06.2011. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Agencija za sigurnost hrane BiH je osnovana u cilju osiguranja sigurnosti hrane i hrane za životinje, vršenja naučnih i stručno-tehničkih poslova i primjene međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu.

U ostvarivanju tih ciljeva Agencija za sigurnost hrane je mjerodavna za:

- procjenu rizika koju obavlja u suradnji sa mjerodavnim organima entiteta i Brčko distrikta;
- izvješćivanje o riziku u cilju dobivanja pravovremenih, pouzdanih, objektivnih i razumljivih informacija o opasnostima vezanim za hranu;
- upravljanje rizikom koji osigurava preventivne i kontrolne mjere u cilju smanjenja, uklanjanja ili izbjegavanja rizika za zdravlje ljudi pri uporabi hrane;
- predlaganje propisa iz domena higijene i zdravstvene ispravnosti hrane i hrane za životinje, kvalitete hrane pri stavljanju na tržište, uvoza i izvoza hrane;
- izdavanje dopuštenja za stavljanje na tržište nove hrane.

Sjedište Agencije je u Mostaru.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Agencije za 2009. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji te izrazio mišljenje s rezervom na financijska izvješća i zakonitost poslovanja vezano za provedene procedure javnih nabava u 2009. godini.

Agenciji su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju.

Agencija nije dostavila odgovor Uredu suglasno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2009. godinu. Naime odgovor po navedenom članku Uredu za reviziju je dostavljen nakon obavljene prethodne revizije.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2009. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Agencija je prilikom provođenja procedura nabava u 2010. godini putem konkurentskog zahtjeva upućivala zahtjeve za dostavom ponuda na adrese više od tri ponuđača;

- Nedostaci u provođenju nabava koji su utvrđeni tijekom revizije za 2009. godinu nisu se ponavljali jer nije vršen ponovni izbor dobavljača za laboratorijske analize.

Preporuke čija je realizacija u tijeku:

- Pitanje jedinstvenog načina utvrđivanja kriterija vezanih za naknade članovima Upravnih odbora u institucijama BiH, još uvijek nije riješeno, a Agencija kao institucija nije u mogućnosti značajnije utjecati na ubrzanje navedenog procesa.

Nerealizirane preporuke:

- Planiranje i izvršenje proračuna još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini gdje treba napomenuti i objektivne čimbenike koji su utjecali na isto u 2010. godini.

3. Sustav internih kontrola ¹

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima.

Kako je u 2010. godini istekao mandat ravnatelju i zamjeniku ravnatelja Agencije provedena je konkursna procedura i izvršen izbor na mandat od četiri godine. Izabrane osobe za ravnatelja i zamjenika ravnatelja su osobe koje su i u prethodnom razdoblju obavljale navedene dužnosti.

S obzirom da je došlo do reizbora menadžmenta Agencije, smatramo da će to pozitivno utjecati na nastavak razvitka Agencije kao institucije, a s tim u vezi i sustava internih kontrola u istoj.

Kada je u pitanju popuna radnih mjesta u Agenciji, sa stanovišta njihovog značaja za efikasno funkcioniranje sustava internih kontrola, ističemo da je veći dio godine zbog bolovanja bila odsutna osoba na poziciji pomoćnika ravnatelja za Sektor zajedničkih službi, tako da su poslove navedenog radnog mjesta, tijekom godine obavljale osobe iz drugih odjela Agencije ili iz samog Sektora.

U cilju unaprjeđenja sustava internih kontrola Agencije u 2010. godini, donesene su nove odluke vezano za: troškove reprezentacije, izdatke za fiksne i mobilne telefone i izdatke za službena putovanja.

Tijekom revizije konstatirane su određene slabosti kada je u pitanju provođenje procesa javnih nabava u Agenciji te planiranje i izvršenje proračuna.

¹ Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvješćivanje, usklađenost poslovanja s zakonima i propisima i zaštita imovine.

4. Proračun

- **Planiranje i izvršenje proračuna**

Ministarstvo financija i trezora BiH je Agenciji odredilo gornju granicu rashoda za 2010. godinu u iznosu od 3.145.109 KM, a ista je izvedena iz Dokumenta okvirnog proračuna institucija Bosne i Hercegovine. Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu odobrena su proračunska sredstva Agenciji u iznosu od 2.919.00 KM, što je manje za 226.109 KM od predviđene gornje granice rashoda.

Izvršenje proračuna Agencije sa 31.12.2010. iznosilo je 1.870.422 KM što je manje od odobrenog proračuna za 1.048.578 KM, ili što predstavlja 64% realizacije proračuna (Tablica 1 – Pregled rashoda proračuna za 2010. godinu, u privitku Izvješća).

Agencija je tijekom godine izvršila dva prestrukturiranja proračuna u ukupnom iznosu od 44.500 KM. Prvim prestrukturiranjem umanjena su sredstva na poziciji naknade troškova uposlenih (43.000 KM), a povećana sredstva na pozicijama izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa (5.000 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (3.000 KM) i na poziciji kapitalni izdaci (35.000 KM). Drugim prestrukturiranjem smanjena su sredstva na poziciji naknade troškova uposlenih (1.500 KM), a povećana pozicija izdaci za telefonske i poštanske usluge (1.500 KM).

Analizom izvršenog proračuna konstatirali smo da Agencija u 2010. godini na određenim proračunskim pozicijama nije ostvarila zadovoljavajuću razinu izvršenja. Posebno ističemo sljedeće pozicije: naknade troškova uposlenih (33%), putni troškovi (44%), izdaci za osiguranje (29%) te ugovorene usluge (34%).

Preporuča se Agenciji da detaljno analizira izvršenje proračuna za 2010. godinu, u cilju identificiranja uzroka manjeg izvršenja na pojedinim pozicijama, a sve u cilju realnijeg planiranja proračuna u narednom razdoblju.

- **Planirani i realizirani programski zadaci**

Agencija je krajem 2009. sačinila Program rada za 2010. godinu koji je usvojen od strane Upravnog odbora. Značajan dio aktivnosti sadržan u Programu rada je nastavak započetih aktivnosti iz ranijih godina, a odnosi se na izradu prijedloga zakonskih i pod zakonskih akata i podnošenje istih prema VM BiH na razmatranje i donošenje. Osim navedenog Programom su utvrđene i ostale aktivnosti: međunarodna suradnja, europske integracije, promidžbene aktivnosti, kadrovska pitanja, administrativno jačanje kapaciteta i ostale aktivnosti.

Uvidom u Izvješće o radu utvrđeno je da je Agencija izvršila niz aktivnosti vezano za laboratorijsku kontrolu hrane u BiH: formiranje baze podataka o kapacitetima laboratorija za kontrolu hrane; iniciranje donošenja Odluke o davanju ovlaštenja ispitnim laboratorijima u BiH za ispitivanje, kontrolu i praćenje prisutnosti genetički modificiranih organizama u hrani i hrani za životinje; međunarodna suradnja vezana za unaprjeđenje kapaciteta ovlaštenih ispitnih laboratorija za kontrolu GMO-a u BiH u smislu obuke laboratorijskog osoblja i jačanja kapaciteta inspekcijskih organa u BiH.

Tijekom 2010. godine Agencija je radila na izradi provedbenih propisa sukladno zakonskim obvezama. Na prijedlog Agencije, u suradnji sa mjerodavnim entitetskim organima i organima Brčko distrikta, Vijeće ministara BiH je donijelo 26 pravilnika o hrani koji su objavljeni u Službenom glasniku BiH. Pored navedenog, Upravni odbor Agencije je u 2010. godini odobrio i uputio VM BiH na donošenje, 15 pravilnika vezanih za hranu.

Nastavljene su aktivnosti na implementaciji IPA projekta *Podrška u pripremi i provedbi EU zakonodavstva iz oblasti hrane u BiH* koji se realizira u suradnji sa Europskom komisijom te suradnja sa međunarodnim tijelima, organizacijama i institucijama iz oblasti hrane.

5. Financijska izvješća

Agencija je sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) sačinila godišnje financijsko izvješće za 2010. godinu koje sadržava: bilancu stanja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg financijskog izvješća predstavlja analiza izvršenja proračuna koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Godišnje financijsko izvješće predano je 28.02.2011. godine Ministarstvu financija i trezora BiH.

6. Pregled rashoda proračuna

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Izdaci za bruto plaće i naknade u Agenciji sa 31.12.2010. godine iznose 1.030.352 KM ili 90% u odnosu na odobreni proračun (1.139.000 KM) za 2010. godinu. Prosječan broj uposlenih u Agenciji tijekom 2010. godine je 37 osoba.

Broj uposlenih u Agenciji, predviđen sistematizacijom iznosi 49 uposlenika. Ostvareni broj uposlenih sukladno sistematizaciji iznosi 36 osoba od čega je u 2010. godini primljen jedan uposlenik na neodređeno i jedan uposlenik na određeno vrijeme do povratka državnog službenika sa porodijskog odsustva.

Novčane nagrade (stimulacije): Ukupno isplaćeni neto iznos novčanih nagrada (stimulacija) u Agenciji tijekom 2010. godine iznosi 6.064 KM.

Stimulacija je isplaćena za deset uposlenika Agencije, a pojedinim osobama stimulacija je isplaćena više puta tijekom godine. Isplata je vršena na temelju rješenja o isplati stimulacije, podnesenih prijedloga za stimulaciju i zapisnika sa sastanka Povjerenstva za dodjelu novčane nagrade (stimulacije).

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene tijekom 2010. godine iznose 200.746 KM. Najznačajnije naknade odnose se na: topli obrok (58.153 KM), prijevoz (50.998 KM), smještaj (24.000 KM) i odvojeni život (23.032 KM).

Kada je u pitanju realizacija navedenih izdataka ističemo da kroz revizijske postupke nisu uočeni značajniji nedostaci.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2010. godini iznose 35.987 KM, pri čemu se najznačajniji izdaci odnose na: troškove dnevnica u zemlji (22.027 KM), troškove dnevnica u inozemstvu (6.830 KM) i troškove smještaja za službena putovanja u zemlji (2.667 KM).

Obračun troškova službenih putovanja vršen je na temelju vjerodostojne i pravdajuće dokumentacije.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupno ostvareni izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2010. godini iznose 31.086 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na: izdatke za fiksne telefone (8.442 KM), izdatke za mobilne telefone (8.021 KM) i izdatke za internet (7.632 KM).

Fiksni telefoni: Odlukom o visini mjesečnih troškova za fiksne telefone u Agenciji propisana su ograničenja koja se kreću od 10 KM koliko imaju uposlenici, do 70 KM za tehničkog tajnika u Uredu ravnatelja Agencije.

Fakture za fiksne telefone Agenciji do rujna 2010. godine je ispostavljala firma koja je zakupodavac Agenciji u sklopu svih obveza po osnovu zakupa, a od listopada fakture za fiksne telefone glase na Agenciju i ispostavlja ih HT Mostar.

HT Mostar Agenciji ispostavlja listing poziva za jedan broj tako da se sva potrošnja evidentira na taj broj, a realizirani pozivi se prate putem centrale ali zbog tehničkog kvara nije moguće evidentirati iste.

Uzimajući u obzir da je Agencija u 2010. godini nabavila novu telefonsku centralu, kao i činjenicu na koji način dobavljač PTT usluga vrši fakturiranje isporučenih usluga, mišljenja smo da je neophodno riješiti tehničke probleme u vezi sa praćenjem troškova fiksnih telefona, kako bi isti bili u cijelosti stavljeni pod kontrolu.

Mobilni telefoni: Pravo na uporabu i korištenje mobilnih telefona u Agenciji ima devet osoba. Odobreni iznosi se kreću od 270 KM, koliko iznosi odobrenje za ravnatelja Agencije do 30 KM za vozača-kurira u Agenciji.

Ukupno odobreni mjesečni iznosi za mobilne telefone u Agenciji iznose 890 KM, dok je prosječna mjesečna potrošnja u 2010. godini iznosila 703 KM.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva i tekućeg održavanja vozila**

Izdaci za usluge prijevoza i goriva ostvareni su u iznosu 29.665 KM. Najznačajniji troškovi odnose se na izdatke za dizel (17.096 KM), registraciju motornih vozila (1.947 KM) te popravku i održavanje vozila (10.612 KM).

Službena vozila: Agencija je do studenog 2010. godine raspolagala sa pet vozila, od kojih jedno vozilo od juna 2010. godine nije u funkciji zbog havarisanja. U prosincu 2010. godine Agencija je nabavila novo vozilo radi zamjene havarisanog vozila, koje je krajem 2010. godine putem licitacije prodano.

Agencija je u 2010. godini nabavu pogonskog goriva vršila od dobavljača sa kojim je 01.07.2008. godine zaključila ugovor, a koji je vrijedio za proračunsku 2008. godinu.

Putni nalozi za vozila se uredno popunjavaju, vode se evidencije o korištenju vozila, utrošku goriva i maziva kao i prosječna potrošnja goriva.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme planirani su u iznosu 106.000 KM, a realizirani su u iznosu 105.570 ili 100%. Realizirani troškovi odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada (101.181 KM) i unajmljivanje parking prostora (4.388 KM).

Unajmljivanje prostora i zgrada: Ukupni izdaci po navedenom osnovu u 2010. godini iznose 101.181 KM ili 99% u odnosu na planirani iznos. Agencija je, zbog većih izmjena ranijeg ugovora sa zakupodavcem, na temelju preporuka revizije zaključila novi Ugovor o zakupu poslovnih prostorija u Mostaru (sjedište Agencije). Mjesečna zakupnina prema navedenom ugovoru iznosi 5.993 KM (površina prostora 301,33 m², cijena 17 KM/m²). Osim navedenog poslovnog prostora Agencija na istoj lokaciji plaća i zakup poslovnog prostora drugom dobavljaču prema Ugovoru o zakupu poslovnih prostorija u mjesečnom iznosu 2.438 KM (površina 123,52 m², cijena 17KM/m²).

Unajmljivanje parking prostora: Ukupno realizirani izdaci po navedenom osnovu iznose 4.388 KM ili 110% u odnosu na planirana sredstva. Zakupnina za parking mjesta plaća se prema Ugovoru o zakupu poslovnih prostorija u mjesečnom iznosu od 246 KM i prema ugovoru sa javnim komunalnim poduzećem u Sarajevu gdje mjesečna zakupnina iznosi 120 KM.

- **Izdaci za tekuće održavanje**

Izdaci za tekuće održavanje planirani su u iznosu 56.000 KM, a realizirani su u iznosu 39.051 KM ili 70%. Najznačajniji izdaci odnose se na: usluge popravke i održavanja zgrada (20.463 KM) i materijal za popravku i održavanje vozila² (8.145 KM).

Usluge popravaka i održavanja zgrada Agenciji pruža zakupodavac na temelju Ugovora o zakupu. Agencija po navedenom osnovu plaća troškove održavanja zajedničkih prostorija u iznosu od 1.259 KM, a isti se obračunavaju prema zakupljenoj kvadraturi u zgradi.

Agencija ima sklopljene ugovore o održavanju vozila, kopir aparata, multifunkcionalnih uređaja, skenera i projektora, i pri realizaciji istih nisu uočeni značajni nedostaci.

Konstatirano je da Agencija nema zaključen ugovor o tekućem održavanju kompjuterske opreme i da se angažiranje dobavljača vrši izravno prema potrebi.

- **Izdaci za osiguranje i bankarske usluge**

Izdaci osiguranja i bankarske usluge planirani su u iznosu 7.000 KM, a realizirani u iznosu od 2.005 KM ili 29%. U navedenom iznosu na osiguranje vozila Agencije odnosi se 1.893 KM.

Utvrđeno je da Agencija nema sklopljen ugovor o nabavi usluga osiguranja, već prema potrebama vrši izravne nabave polica osiguranja od iste osiguravajuće kuće.

Sugeriramo da Agencija nastoji u budućem razdoblju, provesti proceduru nabave koja bi uključivala osiguranje vozila, registraciju i eventualno kasko osiguranje. Mišljenja smo da bi se uspješnim provođenjem navedene procedure, mogle ostvariti i određene uštede kada su u pitanju usluge osiguranja, u odnosu na izravno ugovaranje navedene usluge.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 222.539 KM. Najznačajniji troškovi odnose se na: usluge štampanja (25.458 KM), usluge javnog informiranja i odnosa sa javnošću (8.122 KM), usluge reprezentacije (6.134 KM), neto komisije drugih institucija (16.800 KM), ugovore o djelu (28.685 KM) i ostale nespomenute usluge i dadžbine (75.813 KM).

Usluge štampanja: Izdaci za usluge štampanja realizirani su u iznosu 25.458 KM ili 42%. Testirani troškovi odnose se na nabavu usluga štampanja smjernica/vodiča, brošura, letaka i ostalog promotivnog materijala prema Ugovoru o nabavi usluga štampanja zaključenog sa dobavljačem 23.12.2010. godine u iznosu 25.000 KM.

Konstatirano je da je datum fakture dobavljača 12.01.2011. godine, a da je obveza prema dobavljaču knjižena na dan 31.12.2010. godine.

Usluge reprezentacije: Izdaci za reprezentaciju realizirani su u iznosu 6.134 KM ili 36% u odnosu na planirana sredstva.

U prethodnoj reviziji uočeni su određeni nedostaci kada je u pitanju Odluka o visini novčanih sredstva za reprezentaciju i poklone.

² Izdaci za materijal za popravku i održavanje vozila kao i usluge održavanja vozila su navedeni pod točkom Izdaci za usluge prijevoza i goriva i tekućeg održavanja vozila

Agencija je sukladno preporukama revizije donijela novi Pravilnik o poklonima i reprezentaciji 01.02.2011.godine, u kojem su otklonjeni ranije uočeni nedostaci.

Neto komisije drugih institucija: Ukupno realizirani izdaci po navedenom osnovu iznose 16.800 KM, a odnose se na naknade za rad članovima (sedam osoba) Vijeća za genetički modificirane organizme koje je imenovalo Vijeće ministara BiH. Visina novčane nagrade članovima Vijeća utvrđena je Odlukom Vijeća ministara, a iznosi po 400 KM za tri člana i po 300 KM za četiri člana Vijeća što ukupno na mjesečnoj razini iznosi 2.400 KM.

Ugovori o djelu: Izdaci za ugovore o djelu realizirani su u iznosu 28.685 KM ili 72% u odnosu na planirana sredstva. Izdaci po navedenom osnovu odnose se na angažiranje osoba za izvršenje poslova lektoriranja te eksperata na izradi provedbenih propisa o hrani.

Agencija je donijela Odluku o kriterijima za angažiranje eksperata na izradi provedbenih propisa i istom su regulirani kriteriji sa kojima će se rukovoditi povjerenstvo, formirano na temelju rješenja ravnatelja Agencije za sigurnost hrane, prilikom predlaganja eksperata koji će biti angažirani na izradi provedbenih propisa o hrani.

Ostale nespomenute usluge i dadžbine: Ukupno realizirani iznos na navedenoj poziciji iznosi 75.813 KM ili 1516% u odnosu na planirana sredstva (5.000 KM). Navedeni iznos sredstva se odnosi na naknade za rad članovima Upravnog odbora Agencije. Izdaci po navedenom osnovu su knjiženi na danoj poziciji, a proračunom su bili planirani na poziciji naknada za vanjske suradnike.

Članovi Upravnog odbora imenovani su Odlukom VM BiH broj: 298/09 od 05.11.2009. godine. Visina naknade članovima Upravnog odbora utvrđena je Odlukom VM BiH broj: 16/10 od 21.01.2010. godine i to za predsjednika naknada u iznosu od 500 KM, a za članove 400 KM.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tijekom 2010. godine iznose 123.310 KM, a odnose se na nabavu opreme i to: kompjuterske opreme (29.812 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (42.421 KM), motornog vozila (33.579 KM) i elektronske opreme (17.499 KM).

7. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Agencije odnosi se na novčana sredstva u blagajni (1.025 KM) i stalna sredstva (379.325 KM). Ukupnu pasivu Agencije čine kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima (89.630 KM), obveze prema uposlenima (105.729 KM) i izvori sredstava (379.325 KM). Agencija je izvršila popis sredstava i izvora sredstava sa stanjem na 31.12.2010. godine.

8. Javne nabave

Agencija je na početku godine sukladno raspoloživim sredstvima u proračunu sačinila Plan nabava po pozicijama u ukupnom iznosu od 745.992 KM.

Tijekom godine iz objektivnih razloga došlo je do izmjene Plana nabava u iznosu od 40.000 KM.

Tijekom revizije tim za reviziju je nastojao sagledati proces javnih nabava u Agenciji te je izvršeno testiranje provedenih postupaka značajnijih nabava u 2010. godini.

Nabava goriva: Ukupno realizirana sredstva za nabavu goriva u 2010. godini iznose cca 17.000 KM. Konstatirano je da Agencija nije provodila proceduru za navedenu nabavu nego je nabavu vršila od dobavljača sa kojim je imala zaključen ugovor o nabavi goriva za 2008. godinu.

Agencija je obvezna sukladno Zakonu o javnim nabavama provoditi procedure za nabavu roba i usluga.

Nabava opreme za prijenos podataka i glasa, kompjuterske i elektronske opreme: Nabava navedene opreme je izvršena putem tri odvojene procedure konkurentskih zahtjeva bez objave. Naime, istom odlukom je pokrenuta procedura javne nabave i to: kompjuterske opreme u iznosu od 30.000 KM, opreme za prijenos podataka i glasa u iznosu od 45.000 KM, softvera u iznosu od 15.000 KM i elektronske opreme u iznosu od 15.000 KM. Procedura za nabavu softvera nije provedena u 2010. godini.

Za provedbu procedura nabave opreme za prijenos podataka i glasa, kompjuterske i elektronske opreme imenovana su različita povjerenstva od strane ravnatelja Agencije. Spomenuta povjerenstva su donijela odluku (bez posebnog obrazloženja) da se pozivi za dostavljanje ponuda pošalju na adrese pet istih ponuđača za sve tri predmeta nabave.

Svih pet pozvanih dobavljača se odazvalo pozivu za dostavljanje ponuda.

Tri od pet pozvanih dobavljača dostavilo je kompletne ponude, dok su ostala dva ponuđača za sva tri postupka dostavila nekompletne ponude koje su odbačene.

Za nabavu opreme za prijenos podataka i glasa, kao najpovoljniji ponuđač je izabran jedan od tri kvalificirana dobavljača, za nabavu kompjuterske opreme drugi, a za nabavu elektronske opreme treći kvalificirani ponuđač.

Smatramo da istovremeno upućivanje zahtjeva za dostavom ponuda na adrese iste grupe ponuđača po više konkurentskih postupaka bez objave, treba izbjegavati. Naime, postupanjem na navedeni način ugovorni organ se izlaže mogućem riziku 'podjele posla' među ponuđačima, što ugrožava aktivnu konkurenciju u postupcima, čime se smisao provođenja procedure nabave dovodi u pitanje.

Nabava putničkog vozila: Agencija nije na početku godine planirala nabavu putničkog vozila. Međutim, kako je tijekom godine došlo do značajnog oštećenja jednog vozila, izvršena je prodaja istog te provedena nabava novog vozila.

Nabava je izvršena putem konkurentskog zahtjeva bez objave obavijesti o nabavi.

U prvom pokušaju nisu dostavljene tri kompletne ponude pa je postupak ponovljen. U ponovljenom postupku dostavljene su četiri ponude od kojih su tri bile tehnički zadovoljavajuće kako je konstatirano od strane povjerenstva.

Tenderska dokumentacija je sačinjena na način da se osigura aktivna konkurencija, s obzirom da je u zahtjevu za dostavom ponuda od osnovnih tehničkih karakteristika

navedeno da vozilo treba imati kapacitet motora minimalno 1900 cm³ te snagu motora minimalno 77 kW. Međutim, s obzirom da su zahtjevi za dostavom ponuda upućeni na adrese pet ponuđača (distributeri ili trgovci vozilima marke Škoda) može se govoriti u određenom smislu o ograničenosti konkurencije na vozila marke Škoda. Svi kvalificirani ponuđači su ponudili vozilo istog tipa i marke koje ima kapacitet motora 1896 cm³, što u zapisnicima povjerenstva nije konstatirano, s obzirom da navedeno nije sukladno tenderskoj dokumentaciji.

Izabran je najpovoljniji dobavljač i sa istim je zaključen ugovor o nabavi vozila Škoda Octavia, a ugovorena cijena je cca 33.000 KM.

Preporuča se Agenciji da prilikom provođenja procedure nabave vozila nastoji, uz sačinjavanje tenderske dokumentacije koja omogućava aktivnu konkurenciju, voditi računa da ukoliko nema objave obavijesti o nabavi, zahtjev za dostavom ponuda bude upućen na adrese više ponuđača koji vrše prodaju različitih marki vozila, a koji zadovoljavaju tražene tehničke karakteristike.

9. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2010. godinu. U komentarima su, za određene nalaze, navedena obrazloženja, koja su reviziji bila poznata tijekom obavljanja revizije.

Za dio nalaza i preporuka su prezentirane informacije o poduzetim aktivnostima na rješavanju istih u 2011. godini.

Detaljno objašnjenje komentara koji nisu prihvaćeni dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o reviziji koji je dostavljen rukovodstvu Agencije uz konačno Izvješće o reviziji za 2010. godinu.

Sukladno navedenom (izuzev ispravljene tehničke greške u nalazu vezanom za nabavu vozila-zapremina motora) ovo izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2010. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor

U reviziji sudjelovali:

Mirela Bošnjak, revizor

Lutvija Šrndić, pomoćni revizor

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2010. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu (Službeni glasnik BiH broj 103/09) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 17.05.2011. godine

Ravnatelj:

doc.dr.sci. Sejad Mačkić

Pregled rashoda proračuna za 2010. godinu

Naziv institucije: AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	2,814,000	-35,000	2,779,000	1,747,112	63
Bruto plaće i naknade	1,139,000	0	1,139,000	1,030,352	90
Naknade troškova uposlenih	658,000	-44,500	613,500	200,746	33
Putni troškovi	82,000	0	82,000	35,987	44
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	30,000	1,500	31,500	31,234	99
Izdaci za energiju i kom. usluge	30,000	3,000	33,000	28,553	87
Nabava materijala	33,000	0	33,000	30,484	92
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	23,000	0	23,000	20,591	90
Unajmljivanje imovine i opreme	106,000	0	106,000	105,570	100
Izdaci za tekuće održavanje	56,000	0	56,000	39,051	70
Izdaci za osiguranje	2,000	5,000	7,000	2,005	29
Ugovorene usluge i druge usluge	655,000	0	655,000	222,539	34

2. Kapitalni izdaci	105,000	35,000	140,000	123,310	88
Nabava zemljišta	0	0	0	0	0
Nabava građevina	0	0	0	0	0
Nabava opreme	105,000	35,000	140,000	123,310	88
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i inves.održavanje	0	0	0	0	0

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0

0 0

I. Ukupno (1+2+3)	2,919,000	0	2,919,000	1,870,422	64
II. Prosječan broj uposlenih	41	0	41	37	90

4. Novčane donacije			0	0	0

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 28.02.2011. godine.

Ravnatelj:

doc.dr.sci. Sejad Mačkić

Bilanca stanja na dan 31.12.2010. godine

Naziv institucije: AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica II

Opis	31.12.2009	31.12.2010.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	5,464	1,025	19
Novčana sredstva	4,178	1,025	25
Kratkoročna potraživanja	1,286	0	0
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	363,398	379,325	104
Stalna sredstva	539,655	633,723	117
Ispravka vrijednosti	176,257	254,399	144
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	363,398	379,325	104
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	368,862	380,350	103

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	204,158	195,358	96
Kratkoročne tekuće obveze	98,276	89,630	91
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obveze prema uposlenima	105,882	105,729	100
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	363,398	379,325	104
Izvori sredstava	363,398	379,325	104
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	567,556	574,683	101
------------------------------	----------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 28.02. 2011. godine

Ravnatelj:

doc.dr.sci. Sejad Mačkić